

GYERMEKTELENSÉG

A gyermektelenséget különbözőképpen definiálhatjuk, de mindenképpen érdemes korszpecifikusan, egy-egy adott korcsoportra vagy születési kohorszra nemek szerint megadni a mutatót. Végérvényesen gyermektelen nőkről csak olyan életkorban beszélünk, amikor már gyakorlatilag elhanyagolható az esély, hogy gyermekük szülessen. Noha a demográfusok elvileg 49 éves korig szokták meghatározni a női termékeny életszakaszt, a negyvenes életévek második felében már igen kevés nőnek születik gyermeke Magyarországon, és jellemzően többedik gyermekekről van szó. Emiatt olyan elemzéseket is találhatunk, melyek azokat a nőket tekintik végleg gyermekteleneknek, akik 41–45 éves korukban még nem szültek. Ekkor a mutató egy bizonyos korosztályra, a 41–45 évesekre vonatkozóan mutatja meg a **gyermektelen nők arányát**.

Megkülönböztethetjük az **akaratlagos** és az akaratlan **gyermektelenséget**. Az akaratlagos gyermektelenséget választók közé azok tartoznak, akik tudatosan, önszántukból nem terveznek vagy kívánnak gyermeket. A családtervek alapján az ilyen nők (párok) aránya Magyarországon jelenleg alacsony, de emelkedő irányzatot mutat. A nem akaratlagos gyermektelenség viszont kapcsolatba hozható a késői gyermekvállalással, illetve az ezzel együtt járó egészségi, biológiai, nemzési, meddőségi problémákkal, amelyek a párok egyikénél vagy mindkét félnél előfordulhatnak.

Táblázat: A gyermektelen nők aránya a 41–45 éves korosztályban Magyarországon 2001-ben és 2011-ben

Naptári év	(1) 41–45 éves gyermektelen nők száma	(2) Összes 41–45 éves nő	(3) 41–45 éves gyermektelen nők aránya az összes 41–45 éves nő körében (2)/(1)
2001	29 860	382 224	7,8
2011	38 953	348 934	11,2

Magyarországon a 41–45 éves nők körében a gyermektelenek aránya a 2011-es népszámlálás adatai szerint 11,2 százalék volt, ez a 2001-es népszámlálás adataihoz viszonyítva növekedést jelent.

Forrás: Korfa (2015/1): Terjed a gyermektelenség Magyarországon. A fővárosi nők egyötöde gyermek nélkül éli le életét.
<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/korfa/issue/view/341>